

Előfizetési árak:
 Évesre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Művelésnek mérsékelt árak szerint.
 A lap megjelenik minden omló-
 történetben.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adatnak.
 Kiadóhivatal: István-utca 9.
 hová a lap anyagi részét illető köz-
 lemények és előfizetési pénzek küldendők.
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Munkások és az iparpártolás.

Nagyon elcsépeelt dologról írok, de aktuálitást kölcsönöz témámnak az, hogy az iparpártolást a munkásokkal hozom kapcsolatba, amiről ezideig egy szó sem hangzott el. Mielőtt azonban ezt tennem, egyet-mást meg kell említenem az iparpártolás jelenlegi állapotára nézve.

Magvas cikkek, hazafias beszédek, lelkes falragaszokból állt eddigé az iparpártolás, bár el nem vitatható, hogy a társadalmat szoktatni, nevelni kell valamire, ha ezélt akarunk elérni. De mégis mi a tapasztalat?! A társadalom javarésze közönyös e mozgalommal szemben. És nem csodálom. Mert utóvégre is a fogyasztóra nézve az teljesen közömbös, honnét ered az áru, külföldről-e, belföldről-e? fő, hogy olcsó és jó legyen. Nemzetgazdasági szempontból azonban másként áll a dolog. Korlátokat kell állítani a külföldi portékáknak, melyek a belföldi termelésre sok esetben sorvasztólag hatnak. Ezen baj megszüntetését célozza az iparpártolási mozgalom; ami azonban a kereskedelmi és gazdasági szabadság hátrányára van, a gazdasági élet természetes fejlődésmentét megakasztja. De egy nemzetnek első sorban saját jólétére kell törekednie és éppen azért nem helytelen gazdasági politika az, mely első sorban a belföldi iparversenyt igyekszik előmozdítani, azt helyes irányba terelvén, csak azután engedi át a külföldivel való versenyre. Ebbe bele is nyugszunk, de az irányok, melyekkel ezt megvalósítani

akarjuk, tévesek, nem a természetes uton haladók.

Kárba vesznek a magvas cikkek, hazafias beszédek, lelkes falragaszok; a fogyasztó-közönség nem fogja az iparpártolás ügyét dűlőre vinni. Mert a fogyasztó-közönség csupán azt vásárolja meg, amit a kereskedők vagy iparosok elébe tesznek, aminek belföldi vagy külföldi voltáról vajmi ritkán győződhetik meg a fogyasztó. Hiába tiltakozik esetleg a vevő, hogy a szóban forgó áru külföldi, ez mit sem változtat a kereskedő állásponjtján, rá fogja ő az idegenre is a „honi termék“ elnevezését.

Ily módon tehát nem a fogyasztó-közönségen, hanem magukon a termelőkön, az iparosokon, a közvetítőkön, a kereskedőkön mulik, hogy lényeg magyar és ne idegen termék kerüljön forgalomba.

A mozgalom első és természetes utja az lett volna, ha az iparosokhoz és kereskedőkhöz és nem a fogyasztó-közönséghez vezetett volna. A kereskedők és iparosok vannak közvetlenül hivatva, hogy a közönséget magyar ipartermékek vásárlására szoktassák és nem megfordítva.

Az iparpártolási mozgalomnak továbbá az lett volna a legtermészetesebb formája, ha a munkások, az ipartermékek készítőinek helyzetét tűzte volna ki céljául, ha feltárva a munkások nyomorúságos helyzetét azt követelte volna, hogy: „pártold a magyar munkást!“ Ennek az után természetes folyamánya lett volna a: „Pártoljuk a magyar ipart.“

Az iparpártolás és a munkásság helyzete szerves összefüggésben van egymással.

De különben az okos politika is megkívánja, hogy a közgazdaság első sorban társadalmilag legyen szervezve. Az iparpártolás kérdésénél pedig csakis a munkás társadalmi helyzetéről lehet szó. Itt tehát a munkások és kisiparosok s nem a nagyiparosok és gyárosok társadalmát kell rendeznünk.

A magyar munkásságnak az a törekvése, mely szerint mindenki által elismert társadalmi osztályllyá akarja magát felküzdeni, jogos és méltányos még akkor is, ha végeredménye az lesz, hogy a munkás kérges keze az ur puha tenyerében fog feküdni és megfordítva.

A munkásság társadalmi állásának megbecsülésével a munkaerő értéke is emelkedni fog, emelkedni fog ezzel egyidejűleg a termelvény is.

Abban a nagy átalakulásban mely a munkásság társadalmának megjavítását célozza, a munka mindinkább közeledni fog a tőkéhez. És ez lesz majd a legszebb szociális diadal, ha a gazdaságban is meglesz az egyenlőség, mely abban fog nyilvánulni, hogy *a munka egyenlő értékű termelési tényező lesz a tőkével.* A tőkének a munkával való összehangba hozatala meghozza majd *a magyar ipartermékek becsületét, úgy a magyarok, mint a külföldiek előtt.*

Ekkor gondolhatunk csak valódi hamisítatlan iparpártolásra, másként nem.

Az „Ujpesti Ágost. hitv. Egyház“ nyári mulatsága.

(A rákospalotai parkban 1901 július 6-án)

Geduly Lajos lelkész ur szemrehányást tett nekem, a mikor az ev. ref. egyház ezidei nyári multságáról azt írtam, hogy annál jobban aligha fognak sikerülni a még hátralevő multságok. Magam se tudom: mért boesájtkoztam akkor jóslásokba, holott ahhoz értek legkevesebbet. Ezzel ugyan még nem mondhatom azt, hogy az ev. ref. multságáról megirt jóslatom eddig nem teljesedett volna be, mert az ág. hitv. egyház multságára *nem sikerült jobban, igaz azonban, hogy annak mögötte sem maradt.* A különbség az volt a kettő közt, hogy a míg amabban a táncz hívei a terem szűk volta miatt meg voltak akadva, addig emebben pompás nyári szellős helyiség állt rendelkezésükre. A míg viszont amabban jól lehetett enni és inni, addig emebben az ételek meg az italok kevésbé voltak jók, a kiszolgálás pedig miserabilis. És végül a míg akkor enyhe nyári éj borult a nappalra, addig most hűvös, nyirkos levegő kellemetlenkedett a szitászövetű nyári toillete-ek alatt. A galériáknak, felöltőnek már a kora esti órákban kijutott az őket rendeltetésüknél fogva megillető szerepből.

Egyebekben a multság úgy anyagilag, mint erkölcsileg pompásan sikerült.

Ebben pedig nekem, — akár hiszi valaki, akár nem, — oroszlanrészem van.

Ehhez az oroszlanrészhez az ev. ref. multságára koczkatott jóslatom révén jutottam.

Geduly Lajos, Brankovics Imre, Brankovics György, Lederer Győző, Lenkei Márton, Komjáthy Gyula, Neszvadba Károly stb. rendező urakat felette sarkalta az a törekvés, hogy az ő multságuk *jobb* legyen a többiekénél.

E végből eszeltek ki valamit, ami az emberek gyengéire ingerlő hatással van. Meglepetést, meglepetéseket ígértek, nem ugyan a meghívókön, hanem kézről-kézre, szájról-szájra is terjesztették, hogy a multságon Zsilinszky Mihály államtitkár is jelen lesz, hogy a hölgyek remek virágoskert és bonboniereket fognak kapni pompás kivitelű zacskókban. Erről mindenkinek, aki a multságára ment tudomása volt. Ha tehát így történt volna a dolog, a meglepetések elmaradtak volna. Már pedig, hogy azok el ne maradjanak, másként kellett történnie.

Erről Geduly Lajos és Brankovics György gondoskodtak.

Előbbi a multság előtti délután írt utóbbinak. Körülbelül ezt: „Zsilinszky államtitkárnak sürgősen el kellett utaznia, a miatt a multságon jelen nem lehet. Ez meglepetés lesz, mi?!”

Utóbbi eszmét kapott s nyomban írt vissza. Hyenformán: „Rademaker eskoládégyáros szintén elutazott és magával vitte azon raktár Wertheim-kulesát, ahol a bonbonierek vannak elhelyezve. A ezukrocs-

káknak illetéknéppen fűes. Ez lesz a második meglepetés. Nem rossz, mi!?”

Geduly ur édeskékesen mosolygott, aztán azon gondolkodott, hogy mi módon kellene a virágoskertnek is lefűjni. Erről a szándékáról azonban lemondott, mert képzeletben maga elé varázsolt egy elszánt alakot, aki a kétszeri meglepetés után eléje állhat, azt mondván: „Lelkész ur, még egy meglepetés és én a levegőberőpitem az önök kasszaszatalukat publikummal, parkkal együtt.“

Ezen előzmények után bárki, aki ott se volt, kitalálhatja, hogy Zsilinszky államtitkár és a bonboniaer elmaradt, ellenben a virágoskerteket hűségesen kiosztogatta a rendezőség a hölgyek közt, azt hiszem azért, hogy meglepetésükből felocsudjanak.

Amde, ha az államtitkár el nem is jött, eljött Gömöröy Oszkár miniszteri tanácsos, Wolfner Tivadar orsz. képviselőnk, Zsoldos János főjegyző kíséretében, ott volt Cserba Ferencz kir. táblabíró, Mady Lajos ev. ref. lelkész, Mauthner Mihály gyáros, Gullner Pál várkapitány, Szenessy Aladár megyei számvevő, Baksay Sándor állami anyakönyvvezető, ott voltak az újpesti burok is Gligorescu Agost miniszteri számtanácsos és Keleti Antal anyakönyvvezető helyettes, generálisok társaságában és végül ott volt sok nagyobb és kisebb illusztris vendég, a kik mindmegannyian igen kellemesen érezték magukat. És ha a bonbonierek el is maradtak, dus kárpótlást nyertek a hölgyek a fess, vig fiukban, akiknek suttogása bizonyára édesebb volt, ha nem is az ajkának, de a füleknek, no meg a sziveknek, Gerbaud, Rademaker összes ezukorkánál.

Iskolai értesítők.

(Folyt. és vég.)

A *polgári leányiskola* értesítője szerint az intézetbe a múlt iskolai évben 489 rendes és 11 magántanuló iratkozott be. Ezek közül 243 róm. kath., 22 ágost. hitv. evangélikus, 38 evang. református, 184 izraelita, 2 görög keleti. Ujpesti születésű 161, vidéki 314, külföldi 14. Nyelvismeret szerint: 298 csak magyarul beszél, 171 magyarul és németül, 4 magyarul, németül és francziául, 16 magyarul, németül és tótul vagy esehül. Illetőség szerint 427 ujpesti, 62 vidéki.

Az intézetben maradt az év végéig: 459. Ezek közül 68 kitünő, 78 jóles, 180 jó, 82 elégséges s 51 elégtelen osztályzatot nyert. Es így felsőbb osztályba léphet 401; javíthat 38; osztályismétlésre utasított 13.

Az intézet kitünő növendékei voltak:

Az I. osztályban: Blaskovits Etel, Elefant Gabriella, Gurányi Erzs, Grünfeld Ilona, Kovács Bella, Mersits Hilda, Nadel Hilda, Roth Klára, Umbekannt Ella, Schreiber Margit, Benedek Ilona, Dinies Erzsébet, Janovszky Erzs, Kocsány Aranka, Víz Vilma, Wüstner Ilona, Dvornitzky Margit, Gyürk Ilona, Környei Ilona, Makhult Magda, Tóth Anna, Villányi Aranka.

A II. osztályban: Kiss Ilona, Mandl Boriska, Preim Irma, Scheiber Flóra, Scherer Emma, Troján Elza, Fabianics Margit, Földes Gizella, Hamberger Etel, Hayden Lenke, Káger Janka, Radics Adrienne, Angyal Mária, Fischer Ilona, Gelányi Zsófia, Neumann Malvin.

A III. osztályban: Feigerle Mária, Gönczy Sarolta, Hayden Margit, Hochberger Margit, Hlavács Gizella, László Mariska, Link Margit, Neufeld Irén, Renkl Anna, Sonnenfeld Lili, Ficz Margit, Holeser Kornelia, Lazarath Gizella, Weisz Melanie, Wick Matild.

A IV. osztályban: Fitra Emma, Henter Margit, Hirschfeld Carolin, Ladányi Margit, Scherer Rózs, Szepessy Emma, Závodszy Lenke, Andrassy Gizella, Ferenczy Petronella, Gönczy Erzs, Kemszky Margit, Laffer Irma, Simon Emma, Soós Lujza, Tolnay Adel.

Az összes kitünő rendű növendékek jutalomkönyveket nyertek, azonkívül a *Wolfner-féle* alapítvány kamatait *Knopf* Regina (IV. oszt.) s a *Wittmann* féle 2 drb. 5 koronás jutalmat *Fitra* Emma és *Kemszky* Margit (IV. oszt.) tanulók nyerték el.

Az iskolai pénztárba befolyt 4996 K 50 f. Hátrálék: 391 K 50 f. Összesen: 5388 K. Az egész évi tandíjfizetés alól fel volt mentve 183, a félévi alól 33 tanuló.

Az iskola költségeinek fedezéséhez Ujpest községe 1200 koronával járult.

A növendékek a „Vörösmarty szoborra” 51 koronát s egy beteg tanuló társuk segélyezésére 33 koronát gyűjtöttek.

Az intézet növendékei a 4 osztályban 5827 darab kézimunkát-, 7531 szabadkézi- és mértani rajzot-, 481 kézimunka rajzot-, 1215 térképet s 18469 írásbeli dolgozatot készítettek.

A női kézimunka tanfolyam 11 növendéke 653 rendes használatra szánt kézimunkát s 100 darab szabásrajzot készített.

A polgári leányiskola ifjusági önképző körében 14 növendék adott be írásbeli dolgozatot, 23 növendék szavalt s a szép és hangsúlyos olvasást gyakorolták mindnyájan. A kitűzött díjakra pályázott szavallattal 11 tag, énekekkel 23 tag, írásbeli dolgozattal 19 tag.

Pályadíjakat nyertek: Szavallattért: Scherer Rózs, Kohn Ilona 10—10 koronát, Billig Lina, Fránkl Gizella jutalomkönyvet; éneket: Cselényi Margit és Szilágyi Mária 10—10 koronát, Hayden Margit, Scherer Rózs jutalomkönyvet; írásbeli dolgozatért: Henter Margit, Kohn Ilona 10—10 koronát, Závodszy Lenke, Scherer Rózs jutalomkönyvet.

A hazaszeretet felébresztése és apóllása céljából egy a polgári fiu- mint a polgári leányiskola megtartotta az év összes hazafias és nemzeti ünnepeit.

Az *ujpesti zeneművelő egyesület* (Conservatorium) értesítője, Seymann Emil igazgató szerkesztése mellett az egyesület védnökének gróf Zichy Géznak az arcképével és életrajzával, *Brankovics György* ünnepi és dr. *Kiss Sándor* üdvözlő beszédével jelent meg. Az intézetnek a lefolyt tanévben 76 növendéke volt. Ezek közül 9 egész- és 1 féltandíjmentes. A zongora-tanszaknak: 47-, a hegedű-tanszaknak: 16-, a gordonka-tanszaknak: 3-, a czimbalomnak: 4, a magán-éneknek: 2-, a karéneknek: 13-, a zeneelméletnek: 12-, az összhangzattannak: 4 növendéke volt. *Kitünő* minősítést nyertek a zongora-tanszakon: Telek Jolán (I.), Solácz Olga (IV.), Koppa Irén (V.), Gottlieb Aranka, Stadler Vilma, Káger Jolán, Nádaszky Valéria (VI.), Hlavács Gizella, Sitter Ilona (I.), Troján Elza, Szönyi Gabriella (II.), Waldhauser Vilma (III.), Adamis Mariska, Polifka Juliska (V.), Roth Klára, Troján Mariska, Timon Thekla (előkészítő), Egyenesty Etelka, Wüstner Ilona (I.), Schmidt Terka (VI.). A hegedű-tanszakon: Róna József, Solácz Oszkár (IV.), Borbor Vilmos, Spitzer Simon (előkészítő), Ernszt Aladár (I.), Weisz József (III.). A gordonka-tanszakon: Solácz Rikárd. A czimbalom-tanszakon: Durmits József.

Felvételek a jövő tanévre szept. hó 1-16 15-ig történnek. A tandíjmentesség iránti kérvények f. é. augusztus hó 31-ig az igazgatónál nyújtandók be.

H I R E K.

— **Kitüntető elismerés.** A budapesti kir. törvényszék elnöke f. é. július hó 4-én 2681 elnöki szám alatt a következő sorokat intézte az ujpesti járásbíróhoz: „Ertesítem Nagyságadot, hogy a kir. ítélőtábla elnök ur, a vezetése alatti kir. járásbírósnak időszaki megvizsgálása alkalmából Nagyságodnak, valamint a személyzetnek tevékenysége tekintetében elismerését fejezte ki”. Ezen elismerés oly kitüntetés, a melyre méltán büszke lehet az ujpesti járásbírósnak minden egyes tagja s a mely teljesen megmagyarázza azt a páratlan tiszteletet és bizalmat, a melyel a jogkereső közönség járásbírósnak vezetője iránt az első pillanattól fogva viseltetik.

— **Az állami vasuti főmehelytelep** szennyvizesatornájának f. é. július hó 6-án tartott meg a közigazgatási bejárása. Jelen voltak: Ivánka Pál főszolgabíró, aki Beniczky Lajos alispánt helyettesítve elnököt, Mészoly L. megyei jegyző, Hirkó L. megyei főorvos, Dimjics Lázár kir. kulturmérnök, Cserenyés István állami épít. mérnök, Morzsó Károly vasuti és hajózási felügyelő, Gulácsy Béla államv. főfelügyelő, Hamza Ag. államv. felügyelő, Gönczy Béla államv. főmérnök, mint a mēhelytelep vezető mérnöke, Balassa J. főmérnök, Sztrókay István „B. U. R.” vasuti mérnök, dr. Lauffer Lajos a „B. V.” vasut vezetőkara, dr. Dömötör L. gróf Károlyi Sándor képviselője, Veszelysöky Béla Rpalota közig. másodjegyzője, Tóth István Rpalota bírása, Lindt János bíró, Zsoldos János főjegyző, Hoffer Miksa községi mérnök. *Ivánka* Pál elnök a tárgyalást megnyitván, dr. Dömötör László, tekintettel azon körülményre, hogy a csatornával kapcsolatosan, Ujpest községe s gróf Károlyi Sándor között külön tárgyalások folynak s ezek meg befejezve nincsenek, a közigazgatási bejárás elhalasztását indítványozza, amit az államvasut képviselői tekintettel az építkezés sürgősségére ellenezvén, az indítvány mellőztetett. Az államvasut képviselője Gulácsy főfelügyelő ekkor tekintettel azon körülményre, hogy itt magánbirtok érintése fegrog fenn, a trasz megváltoztatását kéri oly módon, hogy az csak közterületet érintsen s ennek folytán a tervet visszavonva, újabb tervet alapít meg, melynek érdemleges tárgyalásába becsátkozva kimondatott, hogy a végleges határozatok 30 nap mulva hozatnak meg.

A változatosság és a hangulat emelése érdekében közreműködött az ujpesti dalkör is, élükön dr. Ugró Gyula elnökkel.

A muzsika sem eshetik kifogás alá. Csillag Izsó ujpesti bandája ezuttal kitétt magát. Hévvél huzta a talpalávalókat és minden különös instantia nélkül meghallgatta végnélküli „ujra”, „hogyan volt” kívánságokat, — ugyanynyira, hogy a soupée csárdást közel 3 óra hosszáig járhatták a fiatalok, ismételtén kezdve a *lassuján*, végezve tüzzel, szilajon a *frissivel*. Alig szűkség mondanom, hogy a mulatságnak a késő reggeli órák vetettek véget, melyen résztvettek: *asszonyok*: Agzél Béláné, öz. Arenstorff Rikárdné, öz. Arky Mihályné, Angusztiny Gyuláné, Berg Keresztélyné, Boros Mórné, Cserba Ferenczné, Csepessányi Béláné, Danula Sámuelné, Emmerling Rezsóné, Földes Károlyné, Feisinger Antalné, Geduly Lajosné, Grezár Andorné, Grenson Sándorné, Gullner Pálné, Grünfeld Zsigmondné, Gellért Józsefné, Holzschuster Antalné, Hasza Józsefné, Janovszky Jánosné, Krizsán Józsefné, Kumsay Ferenczné, Királymezey Béláné, Kántor Nándorné, Lenkey Mártonné, Lederer Gyözőné, Lichtenstein Ignáczné, Mauritz Gáborné, Mády Lajosné, Nagy Györgyné, Neszvadba Károlyné, Németh Gyuláné, Pluhár Istvánné, Pótz Béláné, Pospisichl Antalné, Pfeifer Sámuelné, Pappszilágyi Lászlóné, Reichert Miklósné, Sóbányi Gyuláné, Schneekendorf Mórné, Samal Józsefné, Stadler Mihályné, Sztitter Józsefné, Széll Manoné, Szladek Alajosné, Szabó Jenóné, Vaisz Lajosné, Vuskies Józsefné, Villányi Jánosné, Wurmb Gyuláné, Wüst-

ner Henrikné. *Leányok*: Adamis Hermin, Adamis Mariska, Ackerl Amália, Arenstorff Mariska, Arenstorff Ilonka, Arenstorff Elfrida, Boldog Margit, Bácsik Jolán, Cserba Lenke, Csepessányi Berta, Csillag Margit, Christian Jusztina, Feisinger Etelka, Friedrich nővérek, Gullner Irén, Grünfeld Janka, Hensel Melanie, Hendel Mariska, Holzschuster Vilma, Holzschuster Margit, Jánosy Viola, Kántor Elvira, Kántor Lujza, Kormuth Elvira, Kumsay Ilonka, Kovács Ida, Kovács Mariska, Klaudy Ilona, Klaudy Anna, Klaudy Vilma, Lenkey Melanie, Lux Gizella, Lederer Erzsike, Lukács Etelka, Mauritz Juliska, Mády Vilma, Mártonffy Etelka, Madas Babette, Nagy nővérek, Praeser Erzsike, Pluhár Mariska, Pluhár Juliska, Pósch Irma, Rippl Anna, Sisovics Sárika, Stadler Vilma, Stadler Irén, Stark Sárika, Samal Irma, Stubenvoll Hermin, Staviczky Erzsike, Szabó Blanka, Szabó Babilla, Sztitter Ilonka, Székely Ilonka, Székely Jozsefin, Szladek Anna, Szöcsik Anna, Tóth Etelka, Trojesák Annuska (Keeskemét), Vuskies Ilona, Varga Ida, Varga Róza, Víz Ida, Víz Margit, Weiner Olga, Winter Mariska, Weichner Gizella, Weichner Aranka.

Ha már most az idej három nevesebb nyári mulatságot verseny szempontjából bíráljuk el, a következő eredményre jutunk:

I. ev. ref. és ág. hitv. ev. holtverseny

II. ujpesti izr. nőegylet.

A tiszta jövedelmet illetőleg azonban az ág. hitv. ev. első helyen áll mintegy 800—900 koronával.

Kris-Kras.

A gyónás titkának áldozata.

— Elbeszélés. —
Írta: *Brankovics György.*
(Folytatás.)

S ezek a kisértő gondolatok, a börtön minden zugából ostromolták s a szegény fogolynak ilyenkor kiesett kezéből a gyékény fonás, térdére omlott, munkaszéke imazsámollyá változott s magasan fekvő ablakán az égtek tekintve így foházkodott istenéhez!

„Atyám, rövidítsd meg méltatlan szolgádnak szenvedési napjait, ha szent akaratoddal nem ellenkezik. Am ha úgy határozad, ó Isten, hogy a keserű kelyhet fenékiig ürítsem, adj hozzá erőt és kegyelmet. Uram én istenem, légy kegyes azok iránt is, a kik e gyötrelmekbe ejtettek, mert nem tudták, hogy mit eszelekesznek. Vájjék az az átok, a melyet értelmetlenségök reám zúdított, áldás és üdv forrássa, hogy az igazság útját megismerjék, a balgaságtól meneküljenek s a szíveiket neked szenteljék. Amen!”

Ilyen ima után esodálatosan megerősödve fogott ismét munkájához s ujra meg ujra elrebegette: „Uram, legyen meg a te akaratod!”

Talán éppen abban a pillanatban a midőn a szegény fogoly imája az Égek urának trónja felé szállt, de mindenestre Vámosy Vilmos halálának az évforduló napján, egészen sötét emlékeinek élt Vámosy Pál, a fiatalabb fiu.

Péter időközben megnősült, s ő átengedte neki a Vámosy palota legnagyobb részét, maga pedig azon szobákat foglalta el, amelyekben azelőtt az atyja lakott.

— **Az aszfaltjárda-követelés előnyös tétel.** Egy ingatlan elárverezése alkalmából, az újpesti járásbíró, az aszfaltjárda költség követelését törölte az előnyös tételek közül. Ez ellen a község jogi képviselője Dr. Kiss Sándor fellebbezéssel élt s a kir. tábla nem adott igazat a járásbírósnak, az aszfaltjárda költségre kimondotta, hogy az köztartozás, előnyös tételt képez s mint ilyen sorozandó, mert annak bírálatába, hogy a járda-költségre vonatkozó községi határozat miként hozott meg, a bíróság nem bocsátkozhatik.

— **Ellenzéki Ujság** cím alatt — amint lapunkat értesítik — legközelebb egy ellenzéki lap fog Újpesten megjelenni. Az „Ellenzéki Ujság”-nak Schön Bernát lesz a kiadótulajdonosa, dr. Illés Samu a felelős szerkesztője és Deutsch Elemér a főmunkatőrséje. A sorsára s az előfizetőinek számára nem vagyunk kíváncsiak, elvégre is mindenki úgy szabadul meg a pénztől, amint neki tetszik, de arra már csakugyan kíváncsiak vagyunk, hogy miben lesz ellenzéki.

— **Az újpesti Kossuth Lajos nőegylet** f. évi július hó 7-én (vasárnap) tartotta nyári táncvizsgalmát a rákospalotai parkvendéglő helyiségeiben. A mulatság az esős időjárás következtében csak félig sikerült. De akik jelen voltak nemcsak jól mulattak, hanem esinos tárgyakat is nyertek a tombolán, s ami fő, hajnalhasadásig táncoltak a 69-ik gyalogezred zenekarának zenéje mellett.

— **Belügyminiszteri rendelet a munkaszünetéről.** Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben fölhívja a hatóságok figyelmét arra a körülményre, hogy a kereskedők vasárnapokon nemcsak egyéni üzleteiket, hanem más árut is eladnak. A miniszter azután elrendeli, hogy a hatóságok szigorúan ügyeljenek arra, hogy ilyen visszaélés ne történhessen.

— **Személyi hír.** Beniczky Ferencz, a vármegye főispánja f. hó 7-én egy havi szabadságra ment. Távolléte alatt Beniczky Lajos alispán helyettesíti.

— **Pályázat.** A monori járásban Gyömrő községben megüresedett a jegyzői állás. Pályázatok f. é. július hó 19-ig a monori főszolgabíróhoz nyújtandók be. A választás 20-án Gyömrőn ejtetik meg. Javadalom 1200 K készpénz, 320 K irnoktartás, 120 K anyakönyv, tiszt.-díj, szabadlakás, földhasznélvezet, fa stb.

— **A vármegye központi választmánya** f. é. július hó 3-án Beniczky Lajos alispán elnöklése alatt tartott ülésén az országgyűlési képviselő választók 1902. évi ideiglenes névjegyzékéi ellen beadott felszólalásokat és észrevételeket tárgyalták. A gödöllői választókerületből Nyiri Lajos lapszerkesztő

és Trsztyánszky Kálmán bírósági végrehajtó felszólalásukban a névjegyzékbe való felvételüket kérték, azonban a választmány mindkettő kérelmét elutasította, mivel választói jogosultságukat nem igazolták. A választmány elhatározta, hogy az 1902. évi, a fentiek szerint kijavított s immár állandó névjegyzék négy hiteles példányban adassék ki, egyszermind annak hitelesítésével az elnökön és jegyzőn kívül gróf Ráday Gedeon és Freysinger Lajos választmányi tagokat bizta meg.

— **Pénzhamisítók Gödöllőn.** A gödöllői járásban a napokban egy pénzhamisító bandáról rántották le a leplet. A pénzhamisítók koronákat gyártottak, azonban nem sokat értékesíthettek gyártmányukból, mert a turai esendőrség Nagy Lajos és Tulipán József személyében még idejekorán kinyomozta őket és mindkettő a pestvidéki törvényszékhez került. Tulipán József lakásán megtalálták a hamis koronák gyártásához szükséges anyagokat is.

— **A borhamisítók ellen.** A belügyminiszter egy új rendeletében kimondotta, hogy az a borkereskedő, kinek pinczéjében mesterségesnek nyilvánított bor van raktáron, az elkövetett kihágásban vétkezős akkor is, ha az zálogként van nála. Továbbá a kinek mesterséges bort találunk, az összes borok vegyszert vizsgálatának költségeit tartozik viselni.

— **A Rohánczy-féle istálló Újpesten.** Rohánczy tréning-pályát létesít Újpesten s az istállóját ide hozza közlegények határába. E célból már megvásárolta a Sztáray kastélyt, s a mint értesülünk, még egy nagyobb telektömbre nézve is alkodozik gróf Károlyi Sándorral.

— **Utjavítás.** Az államépítészeti hivatal a Váci-utnak a Wolfner-gyár előtti részét feltölteti, a kavics-halmokat pedig a mellékutakban helyezi el, ennek következtében az ut szélesebb leendő s a közlekedést megnehezítő akadály megszűnik.

— **Az Egyesült villamosági-gyár** belső berendezése is már annyira előre haladt, hogy a jövő hónapban teljes erővel megkezdheti a működését.

— **Eltűnt.** Gubik János garamszentmiklósi születésű asztalos-segéd Árpád-ut 9. sz. a. lakásáról eltűnt. A rendőrség keresi.

— **Egybekelés.** Klein Arnold a Mauthner-féle bőrgyár főkönyvelője f. é. július hó 4-én kelt egybe Lorbersbeck Lujza kisasszonnyal, Lorbersbeck Kálmán leányával.

— **Az újpesti ev. református egyház** javára 1901 évi június 8-án tartott jótékonyezelő mulatság tiszta jövedelme 703 korona 70 fillér, melyhez felülfizetésekkel járultak: Wolfner Tivadar 100 K., Wolfner Nándor,

Wolfner József, Egyedi Lajos 20—20 K., Wolfner Lajos, Wolfner Gyula, Sámuel Lázár, Kárpáti József, dr. Hédervári Soma 10—10 K., Hoffer Miksa, Huszár Adolf, Hubert József, Máté Ambrus 5—5 K., Hochbaum Jakab, Konyha Géza, Szél Manó 4—4 K., Draczkó Imre, N. N. 3—3 K., Lindt János, Farkas István, dr. Hédervári Ernő, Medveczky György, dr. Kálmán Odönné, Friedmann Árminné, Balog Lajos, Schaff Jolán, Sonnenfeld Adolf, Hetsch Ödön, Kuthy István, Kende Zsigmond, Mauritz Gábor, Gaál Gézáné, Erker András, Klein Náthán, Ehrenwald László 2—2 K., Illovszky Miklósné, Gurányi Sarolta, Schlager Árpád, Hevesi Vilmos, Kazda József, Vallentini N., N. N., Benkő István, Vikár István, Péterffy Ferencz 1—1 K. Összesen 292 korona. Jegyek eladásából befolyt: 540 K. 40 f. Összes bevétel tehát 832 K. 40 f. Kiadás: 118 K. 70 f., marad tiszta jövedelem: 713 K. 70 f. Az egyháztanács köszönetét fejezi ki a rendező bizottság elnökének és tagjainak a buzgólkodásáért, valamint a kegyes adakozóknak és a nagyközönségnek szíves pártfogásáért.

— **Értesítés.** A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület eperjesi Collegiumának *Jogakademiáján* az 1901—1902. tanévre a beiratások f. é. szeptember hó 1-től 12-ig eszközlendők; az előadások pedig szeptember 16-án veszik kezdetüket. Utólagos felvételnél szept. 13—15-ik napjain dékáni-, azután pedig tanári-kari engedélyvel lehet helye. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálatukat f. é. szeptember hó végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szeptember 1-től 15-ig terjed. A jogakadémiai hallgatók általában részesülhetnek a Collegium kebelében fennálló tápintézet kedvezményeiben (az erre nézve megállapított *féléri* díjak a következők: ebéd és vacsoráért 62 K., ebédért 38 K.). Az erre érdemesek igényt tarthatnak a Collegium által évenként kiosztani szokott ösztöndíjakra; valamint a szegénysorsuak tandíjmentességre, tápintézeti díj elengedésre s a jelentékeny alaptőkével rendelkező „Jogász segély-egylet” támogatására számíthatnak. A jogakadémiai ifjúsági-, valamint a collegiumi nagy könyvtár a hallgatóság rendelkezésére fog állani. Mindennemű felvilágosításokkal szívesen szolgál *Eperjesen a jogakadémiai igazgatósága*.

— **A Vigszínház végzett növendékei Újpesten.** Az újpesti „Kisfaludy Kör” f. évi július hó 13-án működvelői színelőadást rendez a Colosseumban, melyen a Vigszínház végzett növendékei a „Tartalékos férj” című bohózatban működnek közre. Az előadás kezdete pont 8 órakor. Helyárak: Tállásszék 1 kor. 20 fillér. zártszék 1 kor. I. r.

Éppen most is ott ült atyjának az íróasztala előtt. Fejét kezére hajtva, lelke elé idézte ama szomorú napnak az összes eseményeit s amidőn a tíz évi fegyházra elitelt segédlelkész alakja feltűnt a lelki szemei előtt: megmagyarázhatatlan nyugtalanság vett rajta erőt. Felugrott helyéről, végig mérte a szobát, azután megint az íróasztalhoz ült, felnyitotta a fiókjait s megmagyarázhatatlan mohósággal kezdte annak tartalmát vizsgálgatni. Az utolsó rejtett fiókban, mely csak akkor pattant fel, amidőn hosszu vizsgálódás után egy alig észrevehető apró dudorodást nyomott meg zsebkése pengéjének a hegyével, egy kis csomagot talált, mely fekete szalaggal volt átkötve. Remegő kézzel bontotta le a csomagról a köteléket s mindjárt az első levélből, mely atyjára volt ezimezve 2 darab ezres bankó hullott ki. Az ezresek kíséretében levő levél a következőleg hangzott:

Trojanfalva, 1866. nov. 15.

Vámosy Vilmos urnak Pest.

„A te kezedből nem fogadok el alamizsnát. Inkább éhen halok a családommal együtt. Most még jobban meg vagyok győződve mint valaha, hogy te a tulajdonomat képezd 20.000 forintot, amelyet reád bíztam, sohasem adataid a megbukott bankháznak. Ezt az összeget eltulajdonítottad s az egész vagyoned abból a pénzből ered, amelyet tőlem elloptál! Igen, elloptál! Ha most el is némitod a lelküismeretedet — egyszer mégis meg fog az szólni, mert van Isten fölöttünk, aki igazságos s aki meg fog büntetni.”

Korponay László.”

— Oh Istenem! nyögte a sorok elolvasása után Pál. Van Isten, aki igazságos s aki meg fog büntetni. Engem is? Engem is, aki a földi bírónak szolgáltatam ki azt az embert, mert atyám bűnét jóvá tette! Borzasztó gondolat!

Pál, mintha eszét veszítette volna el, úgy futkosott a szobájában föl-alá, azután ismét az íróasztalhoz lépett s a levelet kezdte újra olvasni.

— Huszezer forint! — ismétlé magában. Nos igen, a levél kelte óta csaknem 30 esztendő múlt el, s az atyám valószínűleg kamatok kamatjával óhajtotta az összeget visszatéríteni, ezért hozott vélem a pénztárból 40.000-et. Nincs tehát másképp: Az a szegény ártatlanul ül a fegyházban.

A gondolat kinjárt nem bírta tovább elviselni, a levéllel a kezében átrontott Péter lakosztályába s lihegve tört be a szobájába.

— Mi történt, Pál? — kiáltá Péter megdöbbenve. Iszonyat ül az arezodon!

— Olvasd, olvasd ezt a levelet! — ismétlé faldokolva.

— Nem értem! válaszolá Péter ijedten, a levelet átfutva. Az atyánkra van ezimezve?

Igen, arra Péter és mi, nem, én, én a fegyházba juttattam azt az embert, aki atyánk bűnét jóvátette.

— Oh Pál, Pál, mit tettünk?

— Nem mi, hanem on, te nem akartál a bűnösségében hiinni. En, egyedül én vagyok mindennek az oka. Az a nemes szívű ember, meggyőződésének, hitének, papi kötelességének az áldozataként szenved, szenved

mint a legalábbvalóbb gonosztevő és én, az ő vádlója, aki tiszerte jobban megérdemlem a büntetést, én élek...

— Pál öcsém, itt az önvád nem használ semmit, — közbevágott Péter, — inkább arról beszélj, mi a szándékod, mit akarsz tenni?

— Mit akarok? Hát lehet ezt még kérdezni? kiáltá Pál izgatottan, az ártatlanul elítéltnék rögtön vissza kell szerezniük a szabadságát!

— És az atyánk emléke, tiszta beesületes neve? kérdi Péter rémülten. Mi állítsuk oda mint esalót? Mi dobáljuk be sárral a sarkóvát?

Pál nyögve görnyedt össze a kérdések sulya alatt.

— Ah Péter, ha másként nem lehet, hát ez legyen az én legsúlyosabb büntetésem. Az atyánk csak anyagilag károsította meg a barátját, de mi a szegény lelkésznek a papi beesületét, a szabadságát raboltuk el, tehát az életnél is többet raboltunk el tőle.

— O öcsém, mi lesz ennek a vége? Lehetetlenné tesszük magunkat, megingatjuk a házunk iránti bizalmat. Bennünk elveszti minden hitét!

Hogyan? Péter, az én bátyám beszél így? Minden alárendelt dolog azzal az igaztalansággal szemben, amelyet jóvá kell tennünk. Azt akarod, hogy mi is úgy tépelődjünk halálunk órájában, mint atyánk? Az ő bűnét kiengesztelte a lelkész, de a mienket nem engesztelheti ki senki, mert tíz évnek a gyalázatát és szenvedését lehetetlen jóvá tenni!

(Vége könyv)

ülöhely 80 fillér, II. r. ülöhely 60 fillér állóhely 30 fillér.

A szunyogsziget elzárva. Egy csinos tollforgató hölgy „barbarizmusnak” nevezi — egy hozzánk intézett feljajdulásában — Lukács pénzügyminiszternek azon eljárását, hogy a kinestár tulajdonát képező Szunyogszigetet a nagyközönség előtt elzárta, s a közérdek szempontjából követeli, hogy ezen a dolgon rövidesen segítsen. Mi biztosítjuk mindazokat, kik a Szunyog-sziget szunyogjairól és szépségeiért rajongnak, hogy a pénzügyminiszter rögtön megadja a megnyitásra az engedélyt, míhelyt az eddigi bérlő szerződési kötelezettségének eleget tesz, avagy új bérlőt szerez, mert ezt a kinestár érdeke úgy kívánja, ez pedig fontosabb a hölgyek érdekeinél.

Az újpesti ág. h. evang. egyház tanácsának jelentése az 1900-ik évről. Az újpesti ág. hitv. evangélikus egyháznak a múlt évben 3496 K. 73 f. volt a bevétele, 3147 K. 95 f. volt a kiadása s így 348 K. 78 f. a pénztári maradványa. Vagyona: 50,902 K. 12 f. Terhe: 5903 K. 72 f. És így tiszta vagyona: 4498 K. 40 f., melyben ingatlanainak az értéke 40,000 K. s ingóinak az értéke 2400 K.-val szerepel. Az 1901-ik év szükséglete: 8896 K. 84 f. Fedezete: egyházi adóból 1600 K. iskolabérből 320 K. offerorium és perselyből 70 K., harangozásból 40 K., adományokból 600 K., összesen a múlt évi pénztári maradvánnyal együtt: 2978 K., 78 f. És így hiánya: 5918 K. 6 f.

Népesedési mozgalmak az 1900-ik évben:

1. Kereszteltetett: 41 fiu, 33 leány = 74.
2. Konfirmáltatott: 7 fiu, 15 leány = 22.
3. Hirdetett: 23 pár. 4. Esketett: 22 pár; 4 tiszta és 18 vegyes. 5. Meghalt: 27 férfi és 24 nő = 51. 6. Kitért: 3. 7. Hitoktatást nyert 244 gyermek. 8. Urvaesorával élt 250 hívő. 9. Egyháztagnak száma: 1030. 10. Adományok: Gyertyát a templomba adtak: Özv. Heil Józsefné, Till Zsuzsanna, Hoffmann Iona, özv. Müssig Frigyesné, Mauritz Gábor, özv. Hoffmann Péterné, Gims János, Urvaesorai bort: özv. Heil Józsefné és Neumann Ede. Feszületre koszorut: Echer Magdolna.

Az újpesti eseléd-szerzőkről szól a nóta. A foglalkozást közvetítő és eseléd-szerző üzemekre vonatkozó vármegyei szabályrendelet I. §. arra kötelezi ezen üzemek tulajdonosait, hogy egy év leforgása alatt 400 K. biztosítékot tartoznak az iparhatóság pénztárába beszállítani. A 4. §. pedig azt mondja, hogy: „A eseléd-szerző, az elszegődött eseléd készpénzfizetésének egy óra eső részlete után számított 10% közvetítési díjat szedhet, mely *fele részben* a közvetített egyén, *fele részben* pedig a szerződőtől gazda által fizetendő. E díjknál többet felszámítani tilos”. Nos, Újpesten 8 eseléd-szerző-üzlet létezik s ezek tulajdonosai közül még eddig *egyetlen egy se fizette le a biztosítékot*, pedig a lefizetésre kitűzött egyévi határidő már *április havában lejárt* egyrészt, másrészt pedig valamennyi eseléd-szerző a közvetített egyéntől is, meg a gazdától is teljes 10% -ot és sok esetben *ennél több közvetítési díjat is követel*. Mindkét esetre annál is inkább felhívjuk a járás főszolgabírójának a becses figyelmét, mert a biztosítéknélküli eseléd-szerzők immár jogtalanul közvetítenek s mert ugy a eseléd-szerző, mint a eseléd-tartók teljesen ki vannak szolgáltatva a biztosíték nélkül működő eseléd-szerzők önkényes követeléseinek és — gorombaságaiknak, amiről az utóbbi időben tömegesen érkeznek szerkesztőségünkbe a panaszok. A eseléd-tartókat és eseléd-szerzőket végül felhívjuk, hogy azt a eseléd-szerzőt, aki a 10% -nak fele részénél (például 8 frtos havi bér esetében 40—40 krajczárnál) többet követel közvetítés ezimén a eseléd-tól vagy a gazdától, azt rögtön jelentsék fel a járás főszolgabírójánál, aki egy-két érzékeny bírsággal elejét fogja venni a további jogtalan követeléseknek és gorombáskodásnak.

IRODALOM.

Egységes nemzeti közoktatás. Deme Károly új című egyetemes paedagogiai folyóiratának nagyon érdekes tartalommal jelent meg a július havi füzet. Nemesak a tanterviakat, hanem a szülőket is nagyon közelről érdeklik, mindazon igazságok, amelyek például „A társadalmi élet szelleme és az iskola.” „Vallástani ferdeségek a nép-

iskolában.” „A vallásérkölesi nevelésről.” című cikkeiben napvilágot látnak. A folyóirat bátor, egészséges és igaz igéi nem fognak hatás nélkül a pusztában elhangzani. A folyóiratnak, mely havonként kétszer jelenik meg Szombathelyen (Széll Kálmán-utca 11. sz.) előfizetési ára egy évre 6 korona. E folyóiratnak különféle című rovatában olvassuk azt is, hogy a szombathelyi „Szabad Lyezeumban” az ottani tantestület tagjai közül hatan működtek közre s ismeretterjesztő előadások nagy tetszésben részesültek. Vajjon mikor fog az újpesti tantestület is az iskolán kívül ilyen hasznos dolgokkal foglalkozni?

***Az Olesó Könyvtárban,** a Gyulai Pál által szerkesztett eme választékos gyűjteményben, ismét egy esomó új füzet jelent meg. Egytől-egyig kiváló dolgok, melyekkel örvendetesen gyarapodik nemzeti irodalmunk. Az egyik kötet *Vörösmarty beszélyeit és regéit* adja (1198—1200. sz.), amelyek eddig külön nem voltak kaphatók s csak az összes munkákban voltak hozzáférhetőek. Három kötet költői műfordítást is ad a vállalat ezuttal: *A makrancos hölgy*, Shakspeare-től Léva József fordításában (1201—04. sz.), Schillertől *Tell Vilmost* Palmer Kálmán fordításában (1215—17. sz.), Lenautól *Faust*, Szomory Károly fordításában (1212—14. sz.). Az Olesó Könyvtár ezzel egyfelől folytatja a Kisfaludy-Társaság által kiadott „Magyar Shakspeare” olesó kiadását, másfelől szolgálatot tesz irodalmunknak, a mikor kiadja a nagytehetségű Szomory Lenau fordítását és a Schiller-féle *Tell* modern átültetését Palmer Kálmán tollából. — Az új korszak embereit ezuttal Sudermann képviseli, kinek „*A kívánság*” című beszélyét Voinovich Géza nyújtja választékos fordításban (1205—08. sz.). Rendkívül érdekes a két krónikás könyv, mely az Olesó Könyvtár érdekes forrásmunkáit szaporítja. Az egyik *Einhard* krónikásnak *Nagy Károly élete*, a középkor eme egyik legérdekesebb krónikája, melyet az írásmesterségben alaposan jártas barátoktárs közöl a nagy eszázarról (1209—11. sz.) s a mely a legbeesesebb kútforrás Nagy Károlyról. A másik bennünket még közelebből érdeklő munkát Fraknoi Vilmos tesz közzé: *Egy pápai követ Mátyás udvaránál* (1218—20. sz.). Pecchinoli Angelo 2 évig tartózkodott mint pápai követ Mátyás udvaránál s leírásai, jelentései, új és eddig ismeretlen adalékok Mátyás királyról, melyekből Fraknoi mesteri kézzel szedte egybe mindazt, a mi bennünket kiválóan érdekel. — Ez a sorozat is mutatja, mily nagy gondtal történik meg az Olesó Könyvtárba fölveendők kiválasztása s ennek tudható be, hogy ez a vállalat, mely most már tul van az 1200 számon, valóságos kincsesháza irodalmunknak. Az olvasható szöveget, a jó papirt megszoktuk a Franklin-Társulat eme könyvtáránál, melynek minden egyes száma 20 fillér. Az 1200 szám három sorozatban esinos vászonkötésben is kapható 40 kötetes sorozatonként 100 koronáért; ebben az alakban részletfizetésre is.

***Az állatok világa.** Brehm világhírű művének magyar kiadásából most jelent meg a 28-ik füzet. Ez a füzet a rókák különféle érdekes fajait mutatja be s a legérdekesebb vadkutyafajtákkal foglalkozik, számos szövegközi fametszettel s egy pompás színymatu képpel, amely a sivatagi rókákat ábrázolja. Egy-egy füzet ára 80 fillér s kapható a Légrady testvérek könyvkiadóhivatalában (Váci-körút 78.) valamint minden könyvkereskedésben.

***Machiavelli.** Az a kis terracota mellszobor, mely a berlini királyi muzeum büstéi közt őriztetik, a legnagyobb szellemek egyikének porhüvelyét örököltette meg az utókor számára. A durva vonások, a lebiggedt száj, az erős orr, a redős homlok kiváló gondolkodó erőre vallanak. S a kié e homlok volt, valóban a legnagyobb gondolkodók közé tartozott, bár életében és halála után is sokáig megvetés és gyűlölet tárgya volt. A Mediciek visszatértevel elvesztette hivatalát, melyben Aretinonak és Poggionak volt utóda és melynek révén követségben járt Franciaországban és Borgia Caesarenál. Kényszerű nyugalom bírta rá, hogy gondolatait az állam szervezéséről és kormányáról összefoglalja. A humanisták korában élt és így egész felfogása, műveltsége, eszméi a görög-római világban gyökereznek, de ki-

váló érzéke volt hazájának akkori élete iránt is. Legnevezetesebb munkája a „De Principe”, mely a fejedelemtől szól. Olaszország szét volt darabolva s mint egykor Borgia Caesartól, most a kegyetlen Medici Lorenzótól várta az egész olasz nép, az egységes olasz királyság megalapítását. Hogy a fiatal fejedelem milyen uton-módon érheti el a célját, arra nézve ad neki utasítást Machiavelli ebben a munkájában. Elmondja, hogy szereztek régebb és újabb időkben hatalmukat a fejedelmek és hogy tartják fenn. De Olaszországot nem lehet fenntartani, azt újja kell szervezni, ehhez pedig nagy törvényhozóra és hadvezérré van szükség. Nagy erőt kell kifejteni, de az erő nem mindig erény. Sok meg van engedve a fejedelmeknek, „csak arra törjön, hogy győzzön és fenntartsa státusát, eszközeit mindig tisztességeknek fogják tekinteni és dicsérni fogja mindenki. A köznép a siker után indul és az egész világ köznépből áll”. E tan tette nevével gyűlölet és megvetés tárgyává, annyira, hogy az ördög csuf neve is az angolban, „nick”, az ő keresztnevétől, „Nicolo”, származik. Nagyon soká maradt szégyenfort nevében, mindaddig, a míg Macaulay új és helyesebb világításba nem helyezte.

Erről a sokat hányódott férfuról szól a Nagy Képes Világtörténet 117—118. füzet. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marzali Henrik, a ki a VII. kötetnek egyszersmind szerzője is. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzeteként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadónál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

1385. végrh sz. 1901.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbírósnak 1901. évi V. 9145. sz. végzése folytán **Stehlo Kornél** ügyvéd által képviselt **dr. Szabó Ferencz** felperes részére **dr. Szabó Ferencz** alperes ellen 160 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2540 kor. beesült ingóságokra az újpesti kir. járásbírósnak V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Rpalotán, Erzsébet-u. 2. a sz.** házában leendő megtartása határidőül 1901-ik évi **július hó 12-ik napján délelőtt 11 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok stb. s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén beesáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalt korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Újpesten, 1901. évi június hó 27. napján.

Polgar

kir. bírósági végrehajtó.

József-utca 9. szám alatt egy nagy műhely jutányos áron, esetleg lakással együtt azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítás ugyanott Grünbaum Lajos urnál kapható.

Elvállalunk

Ujpesten és Rákospalotán raktárak, műhelyek, mosókonyhák, kapualjak, folyosók stb.

aszfaltozását

előnyös egységárok mellett, Költségvetés díjmentesen.

Hazai aszfaltipar részvény-társaság

Központi iroda: 3-3

Budapest, VII., Kertész-utca 43. szám.